

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ผล
วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๓
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ ข้อมูล ณ วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๓

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูไม้ผล

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ผล

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกทุเรียนทั้งหมด ๗๕ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๗๐๓,๗๙๓ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกมังคุดทั้งหมด ๖๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๒๖๗,๖๙๒ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกเงาะทั้งหมด ๖๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๒๙,๑๒๘ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกลำไยทั้งหมด ๗๓ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๘๒๕,๑๕๙ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ผลที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูทุเรียน

- ๒.๑.๑ หนอนเจาะลำต้น พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๑,๐๖๕ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - ๒.๑.๑ หนอนเจาะผล พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๒,๕๘๒ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒,๕๘๒ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมาไม่พบการระบาด)
 - ๒.๑.๓ ไรแดง พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๑๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - ๒.๑.๔ เพลี้ยแป้ง พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๕ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - ๒.๑.๕ เพลี้ยไฟ พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๑,๐๕๗ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - ๒.๑.๖ โรครากเน่าโคนเน่า พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ตราด และจังหวัดชุมพร จำนวน ๘,๖๘๖ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - ๒.๑.๗ โรคราดำ พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๙ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - ๒.๑.๘ โรคใบไหม้ พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๑๓ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
- ##### ๒.๒ ศัตรูมังคุด
- ๒.๒.๑ หนอนซอนใบ พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๓ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - ๒.๒.๒ เพลี้ยแป้ง พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๑๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - ๒.๒.๓ เพลี้ยไฟ พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
 - ๒.๒.๔ โรคใบจุด พบการระบาดในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๒๑ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
- ##### ๒.๓ ศัตรูลำไย พบการระบาดของโรคพุ่มไม้กวาด ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๒๗ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่
- ##### ๒.๔ ศัตรูเงาะ ไม่มีรายงานการระบาดของศัตรูพืช

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูทุเรียน

๓.๑.๑ โรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน แจ็งเตือนให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่และหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ในการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน โดยให้ชุดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรครอกและนำไปเผาทำลาย แล้วทาผลด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา เกษตรกรบางรายโคนต้นทุเรียนที่เป็นโรครากเน่าโคนเน่าระยะรุนแรง และมีอายุมากทั้ง

๓.๑.๒ หนอนเจาะลำต้นทุเรียน แนะนำให้สังเกตรอยแผลจากการวางไข่ และร่องรอยการทำลายของหนอนเจาะลำต้นทุเรียน เก็บไข่และหนอนไปทำลายเพื่อตัดวงจรการระบาด ทำการกำจัดตัวเต็มวัยของด้วงหนวดยาว โดยใช้แสงไฟส่องในช่วงเวลา ๑๙.๐๐ - ๒๔.๐๐ น. หรือใช้ตาข่ายตาถี่พันหลวมๆ รอบต้นเพื่อดักจับตัวเต็มวัยมาทำลายทิ้ง สำหรับพื้นที่ที่มีการระบาดของหนอนเจาะลำต้นทุเรียนรุนแรง ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงชนิดดูดซึม เช่น อิมิดาโคลพริด 10% เอสแอล อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อะเซตามิพริด 20% เอสพี อัตรา ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไทอะมีโทแซม 25% ดับบลิวจี อัตรา ๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร โดยพ่นอัตรา ๕ ลิตรต่อต้น พ่นให้ชุ่มเฉพาะบริเวณลำต้นและกิ่งขนาดใหญ่ ๒ ครั้ง ห่างกัน ๑๔ วัน หรืออาจต้องพ่นสารทุกๆ ๓ เดือน

๓.๑.๓ โรคราดำ และโรคใบไหม้ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา ๒๕ - ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นบริเวณที่แสดงอาการของโรคราดำ และโรคใบไหม้ ทุก ๆ ๓ - ๗ วัน เพื่อป้องกันกำจัดโรคราดำ และโรคใบไหม้ ไม่ให้ลุกลามไปยังต้นอื่น ๆ

๓.๑.๔ เพลี้ยแป้ง หากพบเพลี้ยแป้งระบาดเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ดส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง หากพบการระบาดบริเวณผลทุเรียนให้ใช้น้ำพ่นบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อให้เพลี้ยแป้งหลุดออกไป หรือใช้น้ำผสมไวท์ออยล์ อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นเพื่อกำจัด เนื่องจากเพลี้ยแป้งแพร่ระบาดโดยมีมดพาไป การป้องกันโดยใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไรออน (มาลาไรออน 83% อีซี) อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร หรือคาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี) อัตรา ๑๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นไว้ตามกิ่งสามารถป้องกันไม่ให้มดคาบเพลี้ยแป้งเคลื่อนย้ายไปยังส่วนต่างๆ ของต้นทุเรียน หรือการพ่นสารฆ่าแมลงไปที่โคนต้นจะช่วยป้องกันมดและลดการเข้าทำลายของเพลี้ยแป้งได้

๓.๑.๕ เพลี้ยไฟ หากพบเพลี้ยไฟจำนวนมากกว่าหรือเท่ากับ ๑ ตัวต่อ ๔ ดอก หรือ ๑ ตัวต่อยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น อิมิดาโคลพริด 70% ดับบลิวจี อัตรา ๓ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารคาร์โบซัลแฟน 20% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารฟิโพรนิล 5% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และไม่ควรถพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้

๓.๑.๖ ไรแดง หมั่นสำรวจสถานการณ์ไรแดงและศัตรูธรรมชาติ โดยสำรวจ ๑๐% ของต้นทั้งหมด ๗ วันต่อครั้ง หากพบไรแดงที่ยังมีชีวิต ๕ ตัวต่อใบ และใบแก่ถูกทำลายมากกว่าร้อยละ ๒๕ ต่อต้น ถือว่าใบถูกทำลายให้ดำเนินการ ควบคุมโดยใช้ระบบน้ำเหวี่ยงหรือเครื่องพ่นน้ำ ๑ - ๒ ชั่วโมงต่อวัน ให้ใบทุเรียนเปียกโชกทั่วทรงพุ่ม เพื่อลดปริมาณไรแดงในช่วงฤดูแล้งให้อยู่ในระดับต่ำ (วิธีนี้จะช่วยเพิ่มความชื้นให้กับศัตรูธรรมชาติให้สามารถดำรงชีวิตอยู่และเพิ่มปริมาณสูงขึ้นในช่วงแล้ง ซึ่งจะควบคุมประชากรของไรแดงได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้

สารเคมีที่มีประสิทธิภาพในการใช้ควบคุมปริมาณไรแดงแอฟริกันในสวนทุเรียน ได้แก่ โพรพาร์โกด์ 30% WP อัตรา ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรืออามีทราซ 20% EC อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือเฮกซีโทอะซอกซ์ 2% EC อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฟันทั้งต้น โดยเฉพาะบริเวณยอดเมื่อพบไรแดงระบาดพ่นน้ำตามความจำเป็น และงดพ่นก่อนเก็บเกี่ยว ๑๔ วัน ไม่ควรใช้สารเคมีชนิดเดียวกันติดต่อกันเป็นเวลานาน ควรมีการสลับชนิดเพื่อป้องกันไรแดงเกิดความต้านทาน

๓.๒ การควบคุมศัตรูมังคุด

๓.๒.๑ หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของหนอนชอนใบอย่างสม่ำเสมอ โดยให้สังเกตดูที่ใต้ใบมังคุด จะพบรอยทางยาวเป็นเส้นสีขาว เนื่องจากการทำลายของหนอนชอนใบ หากพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายประมาณ ๓๐% ของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล 85% ดับบลิวพี อัตรา ๖๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น ๒ ครั้ง ห่างกัน ๑๐ วัน

๓.๒.๒ หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด 70% ดับบลิวจี อัตรา ๓ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารคาร์โบซัลแฟน 20% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารไพโรทรินิล 5% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และไม่ควรรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้ และมักพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟในระยะที่มังคุดออกดอกถึงติดผลอ่อน อาจทำให้ดอกและผลอ่อนร่วง ผลที่ไม่ร่วงเมื่อมีการพัฒนาผลโตขึ้น จะเห็นรอยทำลายชัดเจน เนื่องจากผิวเปลือกมังคุดมีลักษณะขรุขระที่เรียกว่า ผิวขี้กลาก ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพต่ำ

๓.๒.๓ หากสำรวจพบอาการใบจุดประมาณ ๑๐% ของจำนวนยอด ควรพ่นด้วยสารเคมีคาร์เบนดาซิม 50% ดับบลิวพี อัตรา ๑๐ - ๑๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ควรพ่นทุกต้นที่เริ่มแตกใบยอด

๓.๓ การควบคุมศัตรูลำไย

หากพบต้นลำไยที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาดให้ตัดกิ่งลำไยที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาด นำออกไปทิ้งนอกแปลง แล้วเผาทำลายในทันที และพ่นต้นลำไยด้วยสารป้องกันกำจัดไร เช่น ไรโปรพาโกด์ ๓๐% ดับบลิวพี อัตรา ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือกำมะถันผง 80% ดับบลิวพี อัตรา ๒๐๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือสารอะมิทราซ 20% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร และให้พ่นสารป้องกันกำจัดไรซ้ำอีกครั้งเมื่อต้นลำไยแทงยอดใหม่ ควรหลีกเลี่ยงการพ่นสารฆ่าไรในช่วงที่มีแดดจัด เพราะอาจทำให้ใบอ่อนไหม้ได้

๔.การคาดการณ์ศัตรูไม้ผล ในช่วงระหว่างวันที่ ๖ - ๑๒ มกราคม ๒๕๖๓

ภาคเหนือ

- ทุเรียน ได้แก่ เพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟ
- ศัตรูพืชอื่น ๆ ได้แก่ โรคราน้ำค้าง และโรคแอนแทรกโนสในไม้ผล

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

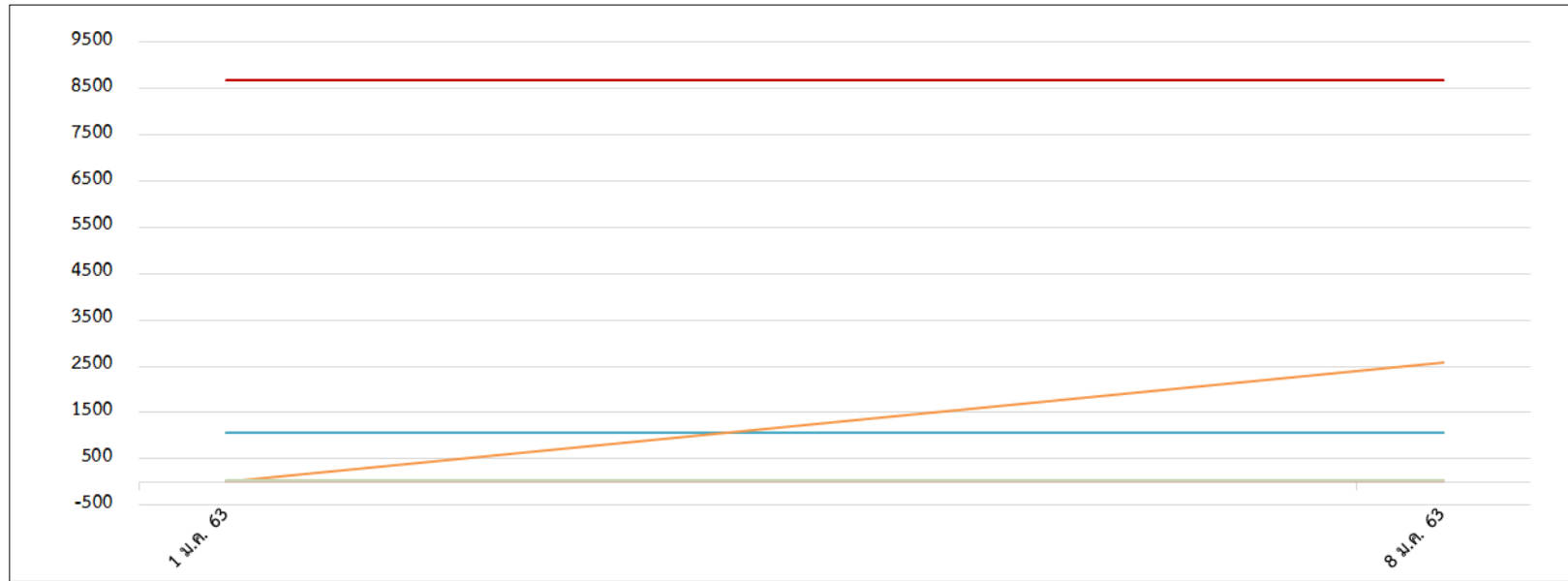
- ทุเรียน ได้แก่ หนอนกินใบ เพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไก่แจ้
- มังคุด ได้แก่ หนอนชอนใบ และไรแดง
- ศัตรูพืชอื่น ๆ ได้แก่ หนอนผีเสื้อชอนใบมะเขือเทศ และโรครากเน่าโคนเน่าในไม้ผล

- ทูเรียน ได้แก่ หนอนเจาะลำต้น เพลี้ยไฟ และโรครากเน่าโคนเน่า
- มังคุด ได้แก่ หนอนซอนใบ เพลี้ยไฟ และโรคใบจุด
- เงาะ ได้แก่ โรคขอบใบแห้ง และโรคใบจุดสาหร่าย
- ศัตรูพืชอื่น ๆ ได้แก่ โรคราแป้ง และโรครากเน่าโคนเน่าในไม้ผล

ภาคใต้

- ทูเรียน ได้แก่ หนอนกินใบ โรคราใบติด และโรครากเน่าโคนเน่า
- มังคุด ได้แก่ หนอนกินใบ และโรคใบจุดสาหร่าย
- เงาะ ได้แก่ หนอนกินใบ และโรคใบจุดสาหร่าย
- ศัตรูพืชอื่น ๆ ได้แก่ โรคราดำ และโรครากเน่าโคนเน่าในไม้ผล

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ผล ปี ๒๕๖๓

- หนอนชอนเปลือก-ลองกอง (ไม่พบการระบาด)
- เพลี้ยไก่แจ้-ทุเรียน (ไม่พบการระบาด)
- เพลี้ยไฟ-ทุเรียน ๑,๐๕๗ ไร่
- เพลี้ยแป้ง-ทุเรียน ๕ ไร่
- หนอนเจาะลำต้น-ทุเรียน ๑,๐๖๕ ไร่
- หนอนเจาะผล-ทุเรียน ๒,๕๘๒ ไร่
- ไรแดง-ทุเรียน ๑๐ ไร่
- โรครากเน่าโคนเน่า-ทุเรียน ๘,๖๘๖ ไร่
- โรคราใบติด-ทุเรียน (ไม่พบการระบาด)
- โรคราสีชมพู-ทุเรียน (ไม่พบการระบาด)
- โรคราดำ-ทุเรียน ๙ ไร่

- โรคใบไหม้-ทุเรียน ๑๓ ไร่
- หนอนทราย-เงาะ (ไม่พบการระบาด)
- โรคราดำ-เงาะ (ไม่พบการระบาด)
- โรคใบจุดสำหรับาย-เงาะ (ไม่พบการระบาด)
- หนอนกินยอด-มังคุด (ไม่พบการระบาด)
- หนอนชอนใบ-มังคุด ๓ ไร่
- เพลี้ยแป้ง-มังคุด ๑๐ ไร่
- เพลี้ยไฟ-มังคุด ๒๕ ไร่
- โรคใบจุด-มังคุด ๒๑ ไร่
- โรคพุ่มไม้กวาด-ลำไย ๒๗ ไร่